

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน
วิชาบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการค้า
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอน
การแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา
กับการสอนตามปกติ

นิตยา ทองคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ออนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้ปัญหาของโพลยากับการสอนตามปกติ" เสนอโดยนางสาวนิตยา ทองคำ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 3 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2551

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่)

.....กรรมการ
(ดร.ทรงศรี ชุ่มทอง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรวรรณวิไล โกชะโยธิน)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยากับการสอนตามปกติ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. ทรงศรี คุณทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณวิไล โภษะโยธิน
ชื่อนักศึกษา	นิตยา ทองคำ
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้มีความมุ่งหมายในการวิจัย เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยากับการสอนตามปกติ 3) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยากับการสอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 วิทยาลัยการอาชีพอินทร์บุรี จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มทดลองจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา กลุ่มควบคุมการจัดการเรียนการสอนตามปกติ ผู้วิจัยดำเนินการสอนเองทั้ง 2 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา แผนการจัดการเรียนรู้การสอนตามปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติต่อการเรียน ข้อมูลที่ได้จากการทดลองนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และสถิติทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยาสูงกว่าการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้โจทย์ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยาสูงกว่าการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thesis Title   A Comparison of Learning Achievement and Attitude towards Studying "Basic Accounting 1" between Polya's Problem-Solving Method and a Conventional Teaching Approach, Titled "An Analysis of Trading Lists", of First Year Vocational Certificate Students

Thesis Advisors   Dr. Songsri Toonthong
                                  Asst. Prof. Wanwilai Kosayothin

Name   Nittaya Thongkam

Concentration   Curriculum and Instruction

Academic Year   2007

ABSTRACT

This experimental research aims to 1) compare the learning achievement in studying basic accounting 1, titled "An analysis of trading lists," of first year vocational certificate students pre-and post-learning, taught using Polya's problem-solving method, 2) compare the learning achievement in studying basic accounting 1, as mentioned previously, taught using Polya's problem-solving method and a conventional teaching approach, and 3) compare the students' attitude towards studying basic accounting 1, titled "An analysis of trading lists," of first year vocational certificate students taught using Polya's problem-solving method and a conventional teaching approach. The samples used, selected by simple random sampling, were two groups of first year vocational certificate students; both groups, an experimental group taught using Polya's problem-solving method and a control group taught using a conventional teaching approach, consisted of 20 students. The researcher taught both groups. The instrument used comprised a learning management plan using Polya's problem-solving method, a learning management plan using a conventional teaching approach, a learning achievement test, and a learning attitude test. The data was analyzed to calculate mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), and t-test.

The findings indicated that:

1. the post-learning achievement of the students mentioned before taught using Polya's problem-solving method was higher than before at .01 level of statistical significance.

2. the post-learning achievement of the students mentioned before taught using Polya's problem-solving method was higher than that taught using the conventional teaching method at .01 level of statistical significance.

3. the students' attitude towards studying basic accounting 1 taught using Polya's problem-solving method was rated higher than that taught using the conventional approach at .01 level of statistical significance.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยการอนุเคราะห์จาก ดร.ทรงศรี คู่หนอง
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณวิไล โกษะโยธิน กรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยจนกระทั่ง
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง ประธานสาขาหลักสูตร
และการสอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีนทิพย์ ภู่อาลี รองคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี อาจารย์อนวัช รัตนศีล อาจารย์วิมล สุวรรณทัศน์ อาจารย์สัญญา ชันทอง
ผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาของแบบสอบถาม ตลอดจนให้คำแนะนำ
ที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ท่านอง เจริญรูป
ที่ช่วยตรวจทานในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ ขอขอบคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กล่าวนามไว้ที่ได้ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น
ข้อเสนอแนะต่างๆ และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณแต่บิดา
มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้ ความเมตตา กำลังใจ การศึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยดี
ตลอดมา

นิตยา ทองคำ

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุงพุทธศักราช 2546).....	11
จุดประสงค์ของหลักสูตร สาขาวิชาบัญชี.....	11
จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา คำอธิบายรายวิชาบัญชี	
เบื้องต้น 1.....	11
เนื้อหาวิชาบัญชีเบื้องต้น 1.....	12
วิธีสอน.....	18
ความหมายของวิธีสอน.....	18
ลักษณะการสอนที่ดี.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอน.....	19
วิธีสอนแบบต่างๆ.....	20
วิธีสอนแบบแก้ปัญหา.....	30
ความหมายของปัญหา.....	30
ความหมายของการแก้ปัญหา.....	30
ความหมายของวิธีสอนแบบแก้ปัญหา.....	31
ความสำคัญของวิธีสอนแบบแก้ปัญหา.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนแบบแก้ปัญหา.....	32
ยุทธวิธีในการแก้ปัญหา.....	38
การแก้โจทย์ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา.....	41
แนวคิดทางจิตวิทยาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา.....	41

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา.....	44
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนตามปกติ.....	49
ความหมายของการสอนตามปกติ.....	49
การจัดการเรียนการสอนตามปกติ.....	49
ขั้นตอนการสอนตามปกติ.....	50
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	51
ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	52
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	52
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	53
เจตคติ.....	55
ความหมายของเจตคติ.....	55
องค์ประกอบของเจตคติ.....	57
หลักการสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็ก.....	57
เจตคติต่อการเรียน.....	58
การวัดเจตคติ.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
งานวิจัยในประเทศ.....	60
งานวิจัยต่างประเทศ.....	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	86
สมมติฐานการวิจัย.....	86
วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผลการวิจัย.....	89
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	92
บรรณานุกรม.....	94
ภาคผนวก.....	102
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้การสอนตามปกติ.....	103
ภาคผนวก ข แผนการจัดการเรียนรู้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอน การแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา.....	133
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการค้า.....	182
แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1.....	190
ภาคผนวก ง แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การสอนตามปกติ.....	193
แบบประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	195
แบบประเมินแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาบัญชีเบื้องต้น 1.....	197
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	198
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ....	203
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	209
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	210

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ผลการวิเคราะห์รายการคำ	15
ตาราง 2	ผลการวิเคราะห์รายการคำเพื่อบันทึกบทบัญญัติ	17
ตาราง 3	แบบแผนการทดลอง	72
ตาราง 4	การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญญัติเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการคำของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา.....	79
ตาราง 5	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญญัติเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการคำของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ก่อนเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยากับการสอนตามปกติ.....	80
ตาราง 6	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญญัติเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการคำของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 หลังเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยากับการสอนตามปกติ.....	80
ตาราง 7	เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาบัญญัติเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการคำของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้การสอนตามปกติ.....	81
ตาราง 8	เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาบัญญัติเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการคำของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยา.....	83
ตาราง 9	เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาบัญญัติเบื้องต้น 1 เรื่องการวิเคราะห์รายการคำของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบแก้ปัญหาตามขั้นตอนการแก้โจทย์ปัญหาของโพลยากับการสอนตามปกติ.....	85

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ภาพ 2	ยุทธวิธีการเขียนแผนผังหรือภาพประกอบ.....	39
ภาพ 3	ตัวอย่างโจทย์ปัญหา.....	44
ภาพ 4	ตัวอย่างโจทย์ปัญหา.....	46
ภาพ 5	ตัวอย่างโจทย์ปัญหา.....	47

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี